

## Södergatan 2

Huset började byggas 1883. 1885 flyttade fabrikör August Liljeqvist hit sin kärl-och kakelugnsfabrikation från Elinedals gård. Han hade då byggt då en självständig och för ändamålet lämplig fabrik. Fabriken var sammanbyggd med en bostad i vinkel, fabriksgaveln vette mot Kyrkogatan och bostadsgaveln mot Södergatan. Fabriken hade också en tillbyggnad mot söder en bit in från Kyrkogatan. På gaveln mot Kyrkogatan fanns en butik.

De Liljeqvistska "pottugnarna" var välkända över hela Sverige. När sedan uppvärmningen med vattenburen värme och radiatorer gjorde sin entré, blev det hårt slag för kakelugnstillverkningen. Tillverkningen av blomsterkrukor, lerkärl och keramiksaker ökades i stället för varje år.

Efter Liljeqvists död 1914, fortsatte hans änka rörelsen till år 1917, då fabriken såldes till firman Norrman & Hellbom. Så kom emellertid krisåren och omsättningen avtog avsevärt.

1920 köptes fabriken av Nordiska Slipvarufabriken som startade tillverkning av smärgelskivor. Rörelsen gick till en början bra, men genom ogynnsamma förhållanden tvingades den att upphöra. En ingenjör Hultkrants lär ha varit aktiv i verksamheten. 1920 utarrenderades samtidigt keramikavdelningen till fabrikör Fredrik Jönsson, som särskilt lade an på tillverkningen av hushållskärl och blomkrukor.

Svedalas första systembolagsbutik öppnade här 1920. Den flyttade 1929 till Storgatan 4.

År 1932 köptes fabriken av direktör Charles Hansson. Han var gift med tandläkare Senta Lund och kallades "Potte-Lund". Under hans tid tillverkades enbart blomsterkrukor. Konkurrensen inom detta område blev emellertid med åren för stark. Tillverkningen av kärl och keramik upphörde därför.

Fabriken övertogs 1938 av ett bolag som hette AB Svensk Kakelindustri. Bolaget tillverkade väggplattor och man kom att lägga an på konstglasyrer i alla nyanser. För detta ändamål byggde man upp en större muffelugn för bränning av plattorna samt två mindre för glasyren. Maskinerna köptes från en specialfabrik i Tyskland. När denna tillverkning upphörde är inte känt.

Om ovanstående historik står mer att läsa i Svedala-Barabygdens årsbok 2010, "Kakelugnar och keramik från Svedala" av Christina Lindvall-Nordin.

Anders Åbjörnsson och Einar Gullstrand ägde huset därefter. De sålde huset till byggmästare K. G. Jönsson omkring 1945.

Han sålde i sin tur till CEWO-kappor, som hade sin tillverkning av kappor här.

Nästa ägare var Moltex, som leddes av Rolf Johnsson.

Maskinfirma Hasse Bengtsson AB har funnits här senare och haft försäljning av verktygsmaskiner. 2025 var skyltar kvar men till synes ingen aktiv verksamhet.

Samtidigt med ovanstående verksamheter har det uthyrts vissa delar av fastigheten:

I huset ut med Kyrkogatan har funnits Arbetsförmedling och Vin & Spirituosaaffär.

Möbelkompaniet startade sin verksamhet i denna fastighet 1924. 1928 flyttade man härifrån till Kyrkogatan 15.

På en bild från 1925 syns på en skylt att ett försäkringsbolag hade kontor här.

I affärslokalerna ut mot Södergatan har Magne Ekblad haft skrädderi.

Senare hade Agne Roos dekorationsfirma i dessa lokaler.

Salong Sisaren har funnits här. Ann-Louise Sörensson var en av frisörerna.

Pizzeria Svedala fanns här 2025. Innehavare var Mazlum "Masse" Bugurcu och Bilal Akat.

I fabriken vinkelbyggnad mot söder och järnvägen hade först Gerhard Hallström och sedan Persson & Strömgren sina smedjor.